

عدالت قضایی

در

احکام قضاات

نمونه آراء و احکام رسول خدا (ص)، ائمه معصومین (ع)

خلفاء، قضاات و فقهاء مسلمان

با ترجمه و متن عربی

گردآوری و تدوین

حمید محمدی

قاضی دادگستری و مدرس دانشگاه

محمّدی، حمید، ۱۳۳۹ -

عدالت قضایی در احکام قضات: نمونه آراء و احکام رسول خدا(ص)...
با ترجمه و متن عربی / گردآوری و تدوین حمید محمدی. -- تهران:

حقوقی، ۱۳۸۵.

۲۳۲ ص: ۵/۱۲/۵۸۱/۲۱ س.م.

ISBN: 964-7277-53-9 ریال ۱۸۰۰۰

قهرسننویسی بر اساس اطلاعات قیّما.

فارسی - عربی.

کتابنامه به صورت زیرنویس.

۱. فضاوت -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام. ۲. فضاوت -- داستان.

الف. عنوان.

۲۹۷/۳۷۵

BP ۱۹۵/۱/۲۵ع۴

م۸۴.۲۶۶۷۷

کتابخانه ملی ایران

مؤسسه فرهنگی - حقوقی سینا

انتشارات حقوقی

عدالت قضایی در احکام قضات

گردآوری و تدوین: حمید محمدی

حروفچینی: مؤسسه سینا

لیتوگرافی: الوان

چاپ و صحافی: پژمان

چاپ اول: بهار ۱۳۸۵

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۰۰ تومان

ISBN: 964-7277-53-9

شابک: ۹-۵۳-۷۲۷۷-۹۶۴

مرکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری غربی،

پلاک ۱۹۹، طبقه اول، واحد شماره ۳

تلفکس: ۶۶۴۸۸۰۵۸، همراه: ۰۹۱۲۲۶۸۵۶۰۸ مرکز پخش کتاب غزالی

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

عدالت

اکابر سلف عدالت را یکی از فضایل اربعه شمرده‌اند و بنای امور معاش و معاد بر آن نهاده، معتقد ایشان آن بوده که: "يَا الْعَدْلُ قَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ" آسمانها و زمین بر دادگری استوارند، خود را مامور "إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْإِحْسَانِ" بداشتندی و بنابراین سلاطین و امرا و اکابر و وزراء دایم همت بر اشاعت معدلت و رعایت امور رعیت و سپاهی گماشتندی و آن را سبب دولت و نیکنامی شناختندی....

و این قسم را چنان معتقد بوده‌اند که عوام نیز در معاملات و مشارکات، طریق عدالت کار فرمودندی و گفتندی:

عدل کن زانکه در ولایت عدل در پیغمبری زند عادل^(۱)

عدالت وظیفه‌ای دینی است که از توابع داوری و قضا و موارد عملی آن است، و حقیقت آن قیام به اذن قاضی است برای گواهی دادن در میان مردم در آنچه به سود یا به زیان ایشان می‌باشد.

اینکه گفتیم به اجازه قاضی، بدین سبب است که مردم به فساد گراییده‌اند و

امر تعدیل و جرح به جز قاضی بر دیگر مردمان پوشیده است.^(۱)
عدل مقابل ظلم است و به معنای احقاق حق و اخراج حق از باطل است و
امر متوسط میان افراط و تفریط را نیز عدل گویند. عدل ملکه نفسانی است که
باعث بر ملازمه تقوی می‌شود.^(۲)

۱- ابن خلدون - عبدالرحمن - مقدمه - جلد ۱ - ص ۴۳۱.

۲- اخلاق ناصری - خواجه نصیرالدین طوسی - ص ۵۷.

فهرست بخش فارسی

عنوان	صفحه
۱- اهمیت شان قاضی / قاضی ابوعلی محسن توخی	۲۹
۲- اهمیت شغل قضاء / ابوحنیفه	۲۹
۳- اخلاق قاضی / قاضی شادروان	۳۰
۴- ادب قاضی / شریح قاضی	۳۲
۵- بیطرفی قاضی / شریح قاضی و علی (ع)	۳۲
۶- قوت قاضی / شریح قاضی	۳۳
۷- نرم خونی قاضی / شریح قاضی	۳۳
۸- فراست قاضی / حجت الاسلام شفتی	۳۴
۹- فراست قاضی / شریح قاضی	۳۶
۱۰- فراست قاضی / حجت الاسلام شفتی	۳۶

- ۱۱- اعتدال قاضی / شریح قاضی و علی (ع)..... ۳۷
- ۱۲- غضب قاضی از صلح متداعین / شیر قاضی..... ۳۷
- ۱۳- مصادره مال قاضی / قاضی عمادالدین عبدالجبار..... ۳۸
- ۱۴- اجرت بر قضاء / شهید ثالث، ملا محمدتقی برغانی..... ۳۹
- ۱۵- عمل به ظاهر در قضاء / حضرت داود و علی (ع)..... ۴۰
- ۱۶- روش پیامبر (ص) در دادرسی / رسول اکرم (ص)..... ۴۰
- ۱۷- قاضی و فضول / ابویوسف قاضی..... ۴۱
- ۱۸- اهمیت شأن قاضی / معلی بن روبه..... ۴۱
- ۱۹- فراست قاضی در کشف جرم / قباد ساسانی..... ۴۲
- ۲۰- بیع قاضی و توریة او / شریح قاضی..... ۴۳
- ۲۱- اقتدار قاضی / قاضی ابو حازم..... ۴۴
- ۲۲- بی انصافی قاضی..... ۴۵
- ۲۳- ظرافت قاضی / ابن عرباض قاضی..... ۴۵
- ۲۴- ادعای قضاوت / ابو عبدالله کرخی..... ۴۶
- ۲۵- نکته سنجی قاضی / صاحب بن عباد..... ۴۶
- ۲۶- توصیه به قاضی / حافظ بصری..... ۴۷
- ۲۷- تجربه قاضی / قاضی بلخ..... ۴۷
- ۲۸- قضاوت پیامبر (ص) مزاحمت و اعمال قاعده لاضرر / رسول اکرم (ص)..... ۴۸
- ۲۹- قضاوت پیامبر (ص) شراکت مضّر و اعمال قاعده لاضرر / رسول اکرم (ص)..... ۵۰
- ۳۰- قضاوت علی (ع) در مورد قاعده ید و احتجاج با ابوبکر / امام علی (ع)..... ۵۰
- ۳۱- قضاوت علی (ع) در مورد مالکیت حاصل از شکار / علی (ع)..... ۵۲

- ۳۲- غصب و اجازة / شیخ ابی سعد فاضی ۵۲
- ۳۳- مراعات عرف ۵۳
- ۳۴- ضمان درک / شهید ثالث، ملا محمدتقی برغانی ۵۴
- ۳۵- صلح به قسم / شهید ثالث، ملا محمدتقی برغانی ۵۵
- ۳۶- معدوم کردن سند مزور / آقا جمال خونسازی ۵۵
- ۳۷- اتلاف مال موکل از سوی وکیل / شریک قاضی ۵۶
- ۳۸- برداشت وکیل از مالی که به او سپرده شده جهت انفاق / سید ابراهیم موسوی قزوینی ۵۷
- ۳۹- المفلس فی امان الله ۵۷
- ۴۰- عدم جواز حکم بر غایب «ظریفه» / ابویوسف قاضی ۵۸
- ۴۱- بیع صندوق مقفل / قضاوت عمر ۵۸
- ۴۲- حکم ازدواج مجدد / سفیان ثوری ۵۹
- ۴۳- حکم زنی که مسلمان شود و شوهرش مجوس باشد / علی (ع) ۶۰
- ۴۴- مورد اختیار طلاق با زن / عثمان ۶۰
- ۴۵- حدود ولایت ولی / شهید ثالث، ملا محمدتقی برغانی ۶۱
- ۴۶- نقض عهد مشروع / علی (ع) ۶۲
- ۴۷- شرط مخالفت با سنت خدا / علی (ع) ۶۲
- ۴۸- تلقین شهادت / ؟ ۶۳
- ۴۹- قاضی و شاهد / ابن شبرمه ۶۳
- ۵۰- حکم به استناد اقرار - ظریفه / ابن شبرمه ۶۴
- ۵۱- امتحان شاهد - ظریفه ۶۴

- ۵۲- عدم قبول شهادت وزیر / ابویوسف قاضی ۶۵
- ۵۳- لاتزر و ازرة و زر آخری - مسوولیت شخصی / فطری بن مخاره ۶۵
- ۵۴- نامه عبرت آمیز زندانی به قاضی ۶۶
- ۵۵- تحقیق و کشف جرم / علی (ع) ۶۶
- ۵۶- کشف جرم به وسیله منجم / ابن هانی منجم ۶۷
- ۵۷- حکم به بطلان جنگ برای رفع اختلال و اعاده وضع / جمیع بن حاضر بلخی ۶۷
- ۵۸- حیلۀ حکمی / منصور دوانقی ۶۸
- ۵۹- حکم زمینی که بدون قید مدت واگذار به غیر شده / ابن ابی لیلی ۶۹
- ۶۰- تمسک باطل به آیه قرآن در توجیه تصرف عدوانی ۷۰
- ۶۱- اخذ خمس از سلب / عمر ۷۰
- ۶۲- مجازات جعل مهر خلیفه / علی (ع) ۷۱
- ۶۳- حلیت تقنی / ابن علوسی ۷۱
- ۶۴- قصاص یوسه - وظریفه، / رسول اکرم (ص) ۷۲
- ۶۵- مجازات قاتل و شریک جرم و نگهبان / علی (ع) ۷۳
- ۶۶- حکم قصاص / قرآن ۷۳
- ۶۷- قصاص و قضای دین / حکم الهی ۷۴
- ۶۸- حرمت شراب / مزنی شافعی ۷۵
- ۶۹- مجازات یار علی (ع) که شراب خورد / علی (ع) ۷۵
- ۷۰- مجازات زن زناکار / علی (ع) ۷۶
- ۷۱- در حدود سوگند نیست / علی (ع) ۷۷
- ۷۲- علت افزونی تازیانه زنا از شرب خمر / امام صادق (ع) ۷۷

- ۷۳- حکم ضنث / امام صادق (ع) ۷۸
- ۷۴- حکم تکرار و تعدد در زنا / امام باقر (ع) ۷۸
- ۷۵- کشتن زوجه زناکار از سوی زوج / صادق (ع) ۷۹
- ۷۶- دیه جنین علقه / علی (ع) ۸۰
- ۷۷- قصاص کور کردن چشم / علی (ع) ۸۱
- ۷۸- خونبهای حضرت عیسی (ع) / والی یمن ۸۱
- ۷۹- مجازات شروع به سرقت / علی (ع) ۸۱
- ۸۰- ابوهریره کشف رسول خدا را دزدید / ظریفه / پیامبر (ص) ۸۲
- ۸۱- مجازات سرقت از مال مشترک / علی (ع) ۸۲
- ۸۲- مجازات سرقت و بهتان / رسول اکرم (ص) ۸۳
- ۸۳- چهار سارق که حد بر آنان جاری نمی‌شود / علی (ع) ۸۴
- ۸۴- مجازات جیب‌بری / علی (ع) ۸۴
- ۸۵- حکمت حد سرقت / علم الهدی ۸۵
- ۸۶- سرقت چهار پا - ظریفه / والی ۸۶
- ۸۷- مصونیت مسکن / عمر ۸۶
- ۸۸- الزام به اقرار - ظریفه / هارون الرشید ۸۷
- ۸۹- استراق بصری - ظریفه ۸۸
- ۹۰- اهانت / عبدالملک اموی ۸۸
- ۹۱- یدالله فوق ایدیهم / قاضی ۸۹
- ۹۲- دوستی علی (ع) / شریک بن عبدالله نخعی ۹۰
- ۹۳- اصلاح میان مؤمنین / عایشه ۹۰

- ۹۴- نگاه کردن به زنان / امام موسی کاظم (ع)..... ۹۱
- ۹۵- حکمت عدالت / نوشروان ۹۱
- ۹۶- دادگاه علنی الهی / ملاحظه دارا..... ۹۲
- ۹۷- خدا شاهد است - وظیفه..... ۹۲
- ۹۸- دخان مبطل روزه نیست / سید ابراهیم موسوی قزوینی ۹۳
- ۹۹- مجازات جاعل و مبدع قرآن / شیخ حسن نجفی..... ۹۳
- ۱۰۰- کشف جرم سرقت / خلیفه..... ۹۵
- ۱۰۱- مجازات زناکار / رسول اکرم (ص)..... ۹۵
- ۱۰۲- پرداخت مهریه زوجہ / والی مدینه امام سجاد (ع)..... ۹۶
- ۱۰۳- خیانت در امانت / امام علی (ع)..... ۹۷
- ۱۰۴- مجازات شارب خمر - مساوات قضائی / امام علی (ع)..... ۹۸
- ۱۰۵- ایراد ضرب به زوجہ / رسول اکرم (ص)..... ۹۸
- ۱۰۶- حکم گاوی که الاغی را کشت / علی (ع)..... ۹۹
- ۱۰۷- مساوات در مجازات / رسول اکرم (ص)..... ۱۰۰
- ۱۰۸- حکم رجم / رسول اکرم (ص)..... ۱۰۱
- ۱۰۹- تابعیت از حکم قاضی / شرح قاضی..... ۱۰۲
- ۱۱۰- مساوات در مجازات / عمر..... ۱۰۳
- ۱۱۱- مساوات در مجازات / عمر..... ۱۰۴
- ۱۱۲- مساوات در مجازات - سوگند مدعی / عمر..... ۱۰۵
- ۱۱۳- حکم قاعده ید / امام صادق (ع)..... ۱۰۵
- ۱۱۴- اخلاق قاضی - عزل قاضی بلحاظ زیادہ گوئی / عمر بن عبدالعزیز..... ۱۰۶

- ۱۱۵- انواع قضاوت - حدیث ۱۰۶
- ۱۱۶- قضات دزد زمانه - شعر / جارالأم زمحشری ۱۰۷
- ۱۱۷- نصب قاضی - دعای پیامبر درباره علی (ع) / پیامبر (ص) ۱۰۷
- ۱۱۸- مقام قاضی ۱۰۷
- ۱۱۹- رشوه قاضی ۱۰۸
- ۱۲۰- عدم تغییر قاضی در ارجاع به رسیدگی / علی (ع) ۱۰۸
- ۱۲۱- خطبه علی (ع) در رابطه با گناه و جرم / علی (ع) ۱۰۸
- ۱۲۲- شبهه در حد / علی (ع) ۱۰۹
- ۱۲۳- جمع مجازاتها و اجرای مرتب آنها / امام باقر (ع) ۱۱۰
- ۱۲۴- کیفیت موافقه ۱۱۰
- ۱۲۵- حکم عدم جمع یتنه در زنا / امام صادق (ع) ۱۱۰
- ۱۲۶- مجازات منکر حرمت خمر - قصه ابن مطعون / علی (ع) ۱۱۱
- ۱۲۷- عدل / نظام الملک ۱۱۲
- ۱۲۸- جواب حکومت و قضاوت / نظام الملک ۱۱۲
- ۱۲۹- عدالت / نظام الملک ۱۱۳
- ۱۳۰- جزای قضاوت / پیامبر (ص) ۱۱۳
- ۱۳۱- اوصاف قاضی / نظام الملک ۱۱۴
- ۱۳۲- حدیث مسوولیت ۱۱۴
- ۱۳۳- عزل قاضی / صاحب ابن عباد ۱۱۵
- ۱۳۴- حکم خلاف شرع / ابوبکر ۱۱۶
- ۱۳۵- حکم تعزیر با نظر حاکم / عمر ۱۱۷

- ۱۳۶- حدّ شرب خمر / عمر ۱۱۸
- ۱۳۷- حدّ سرقت / علی (ع) ۱۱۸
- ۱۳۸- حکم قصاص فرزند عمر / علی (ع) ۱۱۹
- ۱۳۹- ضمانت اجرای عدم قبول حکم قاضی / عمر ۱۲۰
- ۱۴۰- تقوای قاضی بُست / شیخ ابوالحسن بولانی ۱۲۱
- ۱۴۱- طلاق زن که شوهرش در سفر بود، اعاده وضع، / امام صادق (ع) ۱۲۲
- ۱۴۲- دعوی ادعای طلاق زنی که شوهرش در سفر بود - اعاده وضع / امام محمدباقر (ع) ۱۲۲
- ۱۴۳- حدّ شرب خمر ولیدین عتبه ابن ابی معیط / علی (ع) ۱۲۳
- ۱۴۴- احضار متهمه و سقط جنین او / علی (ع) ۱۲۴
- ۱۴۵- البینه علی المدعی و الیمین علی من انکر / پیامبر (ص) ۱۲۴
- ۱۴۶- شهادت خلاف واقع در سرقت و عفو حاکم / علی (ع) ۱۲۵
- ۱۴۷- نقض شهادت در روایت فعل حرام مغیره بن شعبه / عمر ۱۲۵
- ۱۴۸- منع تجسس در اسلام / عمر ۱۲۷
- ۱۴۹- حکم معیوب شدن مبیع در نزد مشتری / عمر ۱۲۷
- ۱۵۰- سبق تصرف ولحقوق تصرف / امام سجاد (ع) ۱۲۸
- ۱۵۱- وارثی که دو جنسی بود / امام رضا (ع) ۱۲۹
- ۱۵۲- حکم زناي ذمی با زن مسلمان / امام هادی (ع) ۱۳۰
- ۱۵۳- قتل در حال مستی / علی (ع) ۱۳۱
- ۱۵۴- حکم قتل در حال شوخی / علی (ع) ۱۳۲
- ۱۵۵- حکم غرق یکی از شش کودک در فroat / علی (ع) ۱۳۲

- ۱۵۶- حکم کسانی که در اثر آویختن بدیگری موجب مرگ او شوند / علی (ع) ... ۱۳۳
- ۱۵۷- حکم معیوب کردن شتر مشترک / علی (ع) ۱۳۳
- ۱۵۸- حکم مجازات فاسق عروس / امام صادق (ع) ۱۳۴
- ۱۵۹- حکم شرب خمر در ماه رمضان / علی (ع) ۱۳۴
- ۱۶۰- مجازات شارب خمر که سرقت کرده و آدمی کشته بود / علی (ع) ۱۳۵
- ۱۶۱- احکام مختلفه زنا / علی (ع) ۱۳۵
- ۱۶۲- حکم مجازات لواط / علی (ع) ۱۳۶
- ۱۶۳- حکم توبه بعد از ارتکاب لواط - عفو مجرم / علی (ع) ۱۳۸
- ۱۶۴- حکم قصاص قطعی است / علی (ع) ۱۳۸
- ۱۶۵- کور کردن چشم / علی (ع) ۱۳۹
- ۱۶۶- کور کردن چشم / علی (ع) ۱۳۹
- ۱۶۷- قصاص / علی (ع) ۱۴۰
- ۱۶۸- شرکت در تخریب / علی (ع) ۱۴۱
- ۱۶۹- شرکت در تخریب / علی (ع) ۱۴۱
- ۱۷۰- قصاص چشم / علی (ع) ۱۴۲
- ۱۷۱- حکم دبه زبان و گوش و چشم / علی (ع) ۱۴۲
- ۱۷۲- مساوات دادرسی / علی (ع) ۱۴۳

فهرست بخش عربی

عنوان	صفحه
۱- فراست قاضی / حاکم	۱۴۷
۲- قضاوت رسمی	۱۴۷
۳- داوطلب قضاوت / منصور دوانقی	۱۴۷
۴- مسئولیت خطیر قضا / ابوحنیفه	۱۴۸
۵- حکم محکومیت خلیفه / ابو یوسف قاضی	۱۱۴۸
۶- مناظره قضائی / ابوالحسن الشعری	۱۴۹
۷- اختلاف هارون الرشید و زبیده / ابو یوسف قاضی	۱۵۰
۸- قضاوت دو روزه / ابوحنیفه	۱۵۰
۹- قضاوت به غیر حق / ابوبکر و عمر	۱۵۱
۱۰- نصب ابوحنیفه به قضاوت	۱۵۳
۱۱- بهای مشارکت / علی (ع)	۱۵۳

- ۱۲- محاسبه قاضی / قاضی بکارین قتیبه ۱۵۴
- ۱۳- خطاب قاضی به نفس خود / قاضی بکارین قتیبه ۱۵۴
- ۱۴- توصیف قاضی ۱۵۴
- ۱۵- ترس قاضی - ظریفه ۱۵۵
- ۱۶- منع قاضی از شرب خمر / بحیی ابن اکثم ۱۵۵
- ۱۷- کاش قاضی بود - ظریفه ۱۵۶
- ۱۸- امر قاضی به شکر خدا - ظریفه ۱۵۶
- ۱۹- مراجعه نزد قاضی - ظریفه ۱۵۶
- ۲۰- بازگشت محکوم فراری / حجاج بن یوسف ۱۵۷
- ۲۱- فراست قاضی در تشخیص افراد / قاضی ایاس ۱۵۷
- ۲۲- هوشیاری قاضی در کشف جرم / قاضی ایاس ۱۵۸
- ۲۳- نفوذ حکم قاضی / ابو حنیفه ۱۵۸
- ۲۴- منع کتاب قاضی الی قاض / علی (ع) ۱۵۹
- ۲۵- امر به تخریب ناقوس / ولید بن عبدالملک ۱۵۹
- ۲۶- بحث قضائی ربیع و ابو حنیفه / ابو حنیفه ۱۶۰
- ۲۷- حکم به پرداخت اجرت / ابو حنیفه و ابو یوسف قاضی ۱۶۰
- ۲۸- طرز تقسیم ترکه / بحیی ابن اکثم ۱۶۱
- ۲۹- نقض عهد شرعی / علی (ع) ۱۶۲
- ۳۰- حکم تجدید فراش / سفیان ثوری ۱۶۲
- ۳۱- اثبات نسب ولد - قاعده فراش / ظریفه ۱۶۳
- ۳۲- نحوه احراز انتساب ولد / علی (ع) ۱۶۳

- ۳۳- اصلاح ذات البین / ابوالبلاد ۱۶۴
- ۳۴- ترک انفاق / ظریفه ۱۶۴
- ۳۵- اختیار طلاق / عثمان ۱۶۵
- ۳۶- قسم زوج به طلاق زوجه / حسن بصری ۱۶۵
- ۳۷- حکم طلاق در حال مستی / شریک بن عبدالله ۱۶۵
- ۳۸- طلاق زن دیرجوش / ظریفه ۱۶۷
- ۳۹- طلاق زوجه مجوسی که مسلمان نشد / علی (ع) ۱۶۸
- ۴۰- زوجه سه طلاقه / ایاس بن معاویه ۱۶۸
- ۴۱- تلقین شاهد / ام قاضی بشرالمریض ۱۶۹
- ۴۲- آزمون شاهد / ایاس بن معاویه ۱۶۹
- ۴۳- ردّ شهادت شاهد / قاضی بکاربن قتیبه ۱۶۹
- ۴۴- ردّ شاهد بدون جرح / حسن بصری ۱۷۰
- ۴۵- جهل رافع مسئولیت جزائی / امام صادق (ع) ۱۷۰
- ۴۶- لزوم بیان عقاب / علی (ع) ۱۷۱
- ۴۷- درء حدود به شبهات / ابو یوسف قاضی ۱۷۲
- ۴۸- سقوط مجازات به علت توبه / ابن سناک ۱۷۳
- ۴۹- فریب مأمورین کشف جرم ۱۷۳
- ۵۰- پیدا کردن مال مدفون / ابو حنیفه ۱۷۴
- ۵۱- کشف جرم با آزمایش لنگه / علی (ع) ۱۷۴
- ۵۲- کشف جرم بوسیله سنگ ۱۷۵
- ۵۳- کشف جرم بوسیله درخت / قاضی ایاس ۱۷۶

- ۵۴- من حذر اعداء / علی (ع) ۱۷۶
- ۵۵- حکم معاون و شریک در قتل / علی (ع) ۱۷۷
- ۵۶- حکم فشردن شکم دیگری / علی (ع) ۱۷۷
- ۵۷- آرزوی یک محکوم به اعدام - ظریفه ۱۷۷
- ۵۸- عفو محکوم به اعدام - ظریفه / زیاد ۱۷۸
- ۵۹- حکم شروع به سرقت / علی (ع) ۱۷۸
- ۶۰- حکم سارق شریک / علی (ع) ۱۷۸
- ۶۱- سارق کلاهبردار - ظریفه ۱۷۹
- ۶۲- آیه قرآن و کشف جرم - ظریفه ۱۷۹
- ۶۳- دزدان بدشانس - ظریفه ۱۷۹
- ۶۴- دزدی نقدی - ظریفه / حکمی ۱۸۰
- ۶۵- کشف جرم با پر اردک / سلیمان (ع) ۱۸۱
- ۶۶- دزد بدشانس / ظریفه ۱۸۱
- ۶۷- سرقت طشت وضو ۱۸۱
- ۶۸- واقعه عجیب برای دزدان ۱۸۲
- ۶۹- ردّ یمین سارق / اصمعی ۱۸۲
- ۷۰- مجازات جیب بر / علی (ع) ۱۸۳
- ۷۱- برای چهار نفر قطع ید نیست / علی (ع) ۱۸۳
- ۷۲- قطع ید سارق / عمرو بن عبید ۱۸۳
- ۷۳- فروش مال مسروق به رأس المال - ظریفه ۱۸۴
- ۷۴- در حدود سوگند نیست / علی (ع) ۱۸۴

- ۲۵- حکم قذف و جرم مشهود / قاضی محمد بن لیلی ۱۸۴
- ۲۶- مجازات فرزدق شاعر- اقرار به فعل حرام / سلیمان بن عبدالملک ۱۸۵
- ۲۷- حکم زنا ی یهودی و نصرانی / قاضی ابن قریه بغدادی ۱۸۶
- ۲۸- حکم زنی که اقرار به زنا کند / علی (ع) ۱۸۷
- ۲۹- بهانه قتل - ظریفه ۱۸۷
- ۸۰- علت افزونی حدّ زنا از شرب خمر / امام صادق (ع) ۱۸۷
- ۸۱- حکم تکرار و تعدد در زنا / امام صادق (ع) ۱۸۸
- ۸۲- حکم ضعت / امام صادق (ع) ۱۸۸
- ۸۳- حرمت شرب خمر / ایاس قاضی ۱۸۹
- ۸۴- حدّ سکر / قاضی محمد بن داود ظاهری ۱۸۹
- ۸۵- حدّ شرب خمر / منصور دوانقی ۱۹۰
- ۸۶- حدّ شارب خمر ۱۹۰
- ۸۷- کیفر شارب خمر در ماه رمضان- مساوات در محاکمه / علی (ع) ۱۹۱
- ۸۸- معدوم کردن وسیله جرم / هشام بن عبدالملک ۱۹۱
- ۸۹- معدوم کردن وسیله جرم / قاضی شریک بن عبدالله ۱۹۲
- ۹۰- استرداد اموال / علی (ع) ۱۹۲
- ۹۱- نگاه کردن به زنان / ابو عبدالله خضری ۱۹۳
- ۹۲- تحریف قرآن در قرائت / قاضی ابوالحسن عمر بن محمد ۱۹۳
- ۹۳- کیفر ادعای مخلوق بودن قرآن / یحیی بن اکثم ۱۹۴
- ۹۴- کیفر جعل سند / فضل بن ربیع ۱۹۵
- ۹۵- اختلاس کارمند دولت ۱۹۵

- ۹۶- کيفر جعل مهر خليفه / علی (ع)..... ۱۹۶
- ۹۷- قضای الهی ۱۹۶
- ۹۸- توبه گناهکار ۱۹۷
- ۹۹- ضمان الهی ۱۹۷
- ۱۰۰- آیه عذاب / ابی داود محمد بن منصور ۱۹۸
- ۱۰۱- شکایت به خدا / امام جعفر صادق (ع) ۱۹۹
- ۱۰۲- حکم خلاف شرع / قاضی شریک نخعی ۱۹۹
- ۱۰۳- شرط مخالف با سنت خدا / علی (ع) ۲۰۰
- ۱۰۴- الزام به شرط / مسعودی قبه ۲۰۰
- ۱۰۵- گناه صغیره و کبیره / عیسی (ع) ۲۰۰
- ۱۰۶- عیب ترازوی عدالت / بهلول ۲۰۱
- ۱۰۷- ملاک عدالت در اشخاص ۲۰۱
- ۱۰۸- جهل به حقوق / ابن مسکویه ۲۰۲
- ۱۰۹- بالاتر از حق / قاضی ایاس ۲۰۲
- ۱۱۰- ذبح غیر مجاز / علی (ع) ۲۰۲
- ۱۱۱- حمایت قضایی از حیوان - ظریفه ۲۰۳
- ۱۱۲- گاو الاغ راکشت / علی (ع) ۲۰۴
- ۱۱۳- دفاع مستانه / ابی حازم قاضی ۲۰۴
- ۱۱۴- دفاع خاضعانه / انوشروان ۲۰۵
- ۱۱۵- قضاوت نصرانی در مورد مسلمان / ضحاک بن مزاحم ۲۰۵
- ۱۱۶- دادخواهی احمقانه ۲۰۵

- ۱۱۷- خواهش خطرناک ۲۰۶
- ۱۱۸- گریه مظلوم و عدم تأثر قاضی / شریح قاضی ۲۰۶
- ۱۱۹- کبفر خرافه / عمر ۲۰۷
- ۱۲۰- استدلال مرگ آور / جعفر برمکی ۲۰۷
- ۱۲۱- زندانی و توکل او / حجاج ۲۰۷
- ۱۲۲- توجیه روزه خواری ۲۰۸
- ۱۲۳- قاضی بدقیافه / محمد بن عبدالعزیز ۲۰۸
- ۱۲۴- خصال قاضی / عمر ۲۰۹
- ۱۲۵- رد شاهد بدون جرح / حسن بصری ۲۰۹
- ۱۲۶- سنوال و جواب قضائی / علی (ع) ۲۱۰
- ۱۲۷- استدلال قضائی / یحیی ابن یعمر ۲۱۰
- ۱۲۸- بازداشت غیر قانونی / حجاج ۲۱۱
- ۱۲۹- نصب علی (ع) به قضاوت یمن / رسول اکرم (ص) ۲۱۱
- ۱۳۰- اقصی امتی علی (ع) / رسول اکرم (ص) ۲۱۲
- ۱۳۱- بخشش بزرگان / عایشه ۲۱۲
- ۱۳۲- شهادت دختران / قاضی ابن زبیر ۲۱۳
- ۱۳۳- قضاء معنوی / قاضی وکیع قاضی ۲۱۳
- ۱۳۴- بیع زمین صخره‌ای / قاضی کمب بن سور ۲۱۳
- ۱۳۵- وصیت پدر برای دخترش / هشام ابن هبیره ۲۱۴
- ۱۳۶- دعوی تهاتر / شریح قاضی ۲۱۴
- ۱۳۷- سرقت اطفال / قاضی ایاس ۲۱۴

- ۱۳۸- حيله قضائى / قاضى اياس ۲۱۵
- ۱۳۹- حكم سبق تصرف / قاضى اياس ۲۱۵
- ۱۴۰- استرداد وديعه / قاضى اياس ۲۱۶
- ۱۴۱- خیانت در امانت / قاضى اياس ۲۱۶
- ۱۴۲- ادعای مال غیر / قاضى اياس ۲۱۷
- ۱۴۳- خیانت در امانت / قاضى اياس ۲۱۷
- ۱۴۴- اخذ وجه الكفاله / وكيع قاضى ۲۱۸
- ۱۴۵- حكم خودنمائی / وكيع قاضى ۲۱۸
- ۱۴۶- سهم الارث زن و بردار / شريح قاضى ۲۱۹
- ۱۴۷- تشخیص جنسیت زن و مرد / شريح قاضى ۲۱۵
- ۱۴۸- سرقت زره اميرالمؤمنين / شريح قاضى ۲۲۰
- ۱۴۹- شهادت غیرمسلمان برای مسلمان / شريح قاضى ۲۲۱
- ۱۵۰- هره و جراء / شريح قاضى ۲۲۲
- ۱۵۱- ذكاوت قاضى / شريح قاضى ۲۲۲
- ۱۵۲- اختلاف احكام قضائى / ابن ابى لیلی و ابوحنيفه ۲۲۲
- ۱۵۳- محاكمه الشين / قاضى احمد بن ابی دود ۲۲۳
- ۱۵۴- رد شهادت / يزيد بن مهلب ۲۲۴
- ۱۵۵- منع تضعيف قاضى / وكيع قاضى ۲۲۴
- ۱۵۶- زنى كه در صدد فریب قاضى بود / وكيع قاضى ۲۲۵
- ۱۵۷- گاوى كه الاغ را كشت / على (ع) ۲۲۵
- ۱۵۸- مجازات منكر حرمت خمر / على (ع) ۲۲۶

- ۱۵۹- اطلاق حیوان / علی (ع) ۲۲۶
- ۱۶۰- لزوم ابلاغ قانون جزا / علی (ع) ۲۲۷
- ۱۶۱- عدم اجرای حدّ در مورد زن حامله / علی (ع) ۲۲۸
- ۱۶۲- الولد للفراش / علی (ع) ۲۲۸
- ۱۶۳- عده طلاق خلع / عثمان ۲۲۹
- ۱۶۴- حکم قصاص قطعه‌ای از گوش / علی (ع) ۲۲۹
- ۱۶۵- عفو حاکم از مجازات سارق / علی (ع) ۲۳۰